

החיים בישראל מאז השבת של 7.10 השתנו. נושאי השיחה היום יומיים עם מכרינו ושכנינו השתנו משיחות על פוליטיקה, תרבות, ותוכניות לעתיד לשיחות על חרדות, בטחון, ואי ודאות. בתור ישראלים וישראליות שנטועים עמוק ביום יום המשתנה בישראל קשה לנו לעיתים לראות את אדוות השבת והמלחמה על יהודים החיים מחוץ למדינת ישראל.

מיה טבת דיין משוררת, סופרת, וד"ר להינדואיזם נמצאת כיום בארה"ב בתור מרצה באוניברסיטת סן דייגו במסגרת שנת שבתון.

בפעילות הבאה נקרא חלק מהטורים שלה שיתנו לנו מבט אל תוך חווית החיים של הישראלית/ יהודית בארה"ב שאחרי 7.10.

במהלך החודש האחרון עולה מן העבר מילה שזכורה לרובינו משיעורי היסטוריה ומהמסע לפולין- אנטישמיות. מילה זו הטומנת בחובה זיכרונות רבים חלקם היסטוריים קולקטיבים וחלקם אישיים מתארת תופעה של שנאת יהודים, הביטוי שלה יכול להיות שונה מדוגמא לדוגמא אך במהותה מדובר בשנאת חינום כלפי יהודים.

להרחבה ניתן להקשיב לפרק פודקאסט של "אחד ביום" המתאר את היסטוריית התפתחות האנטישמיות.

◆ **מתי לראשונה שמעת על המונח אנטישמיות?**

◆ **האם חווית או שמעת מאדם קרוב אליך על תופעת אנטישמיות? במידה וכן מה קרה?**

"לא נעים לי להיות ישראלית עכשיו בקליפורניה. לפעמים זה מרגיש לי אבוד. הם רבים כל כך, אנחנו כל כך מעטים. לפעמים אני מרגישה איום קיומי. מפחדת לומר מאיפה אני. מפחדת שישמעו את ילדותי מדברות עברית ברחוב. רוב הזמן אני חסרת אונים. כי מאיפה להתחיל להסביר בכלל? אני מדברת עם אנשים שלא יודעים אפילו למצוא את ישראל על המפה, אבל הדיעה שלהם לגביה נחרצת. איך תשכנעו את המשוכנעים?".

- מיה טבת דיין 24.10.23 הארץ

"במקביל לחזית המלחמה בישראל מתקיימת חזית המלחמה בעולם: היהודים כולם בחזית הזאת. ישראלים ולא ישראלים. מישהו אסייתי בארהב מפרסם באינסטגרם "חובה למצוא יהודי ולערוף את ראשו, שחררו את פלשתיין". מישהי אחרת כותבת "יהודים כדאי לכם להיזהר". היא בלונדינית ומצולמת בסטארבקס. אני עומדת בעיר אחרת בסטארבקס. כל אדם – כל אדם – הופך לחשוד. מי מבקש את ראשי. היהודים מספרים בקבוצות השונות על הפחד לצאת מהבית. תלמידים יהודים בכל רחבי ארהב נמנעים מללכת לאוניברסיטאות מאז ראשית אוקטובר. חלקם רוצים לעזוב את הלימודים. האוניברסיטאות מסרבות להחזיר דמי לימוד ומתארגנת תביעת ענק. מאה ועשרים עורכי דין יושבים על זה. זה דבר עצום שקורה פה והוא קשור ישירות למלחמה בישראל ולאנטישמיות."

- פורסם ב3.11 בדף הפייסבוק של מיה טבת דיין

בשני הטקסטים שהבאנו מיה טבת דיין מתארת מציאות של פחד, במה הפחד שלה דומה ובמה הוא שונה מרגעי פחד שהרגשת בחודש האחרון?

נקודות דמיון	נקודות שוני

הנחת היסוד המובלעת היא שמדינת היהודים היא מדינה שקרנית. לא נערכו פאנלים על הצד השני של המשוואה, על נקודת מבטה של ישראל. אני תוהה אם זו נקודת מבט שבכלל נתפסת פה כלגיטימית.

ואם כל זה לא מספיק, מעל הכול מרחפת הכחשת הטבח. ההכחשה, שהתחילה על ידי מי שביצעו ותיעדו אותה, המשיכה גם לפה: יש מי ששואלים אם ישראל לא משקרת לגביו (כי היהודים שקרנים), ואחרים שפשוט מתעלמים ממנו כשהם מנתחים מדוע מתרחשת עכשיו מלחמה במזרח התיכון (כי היהודים שתלטנים). ההכחשה גורפת עד כדי כך שהשבוע עלה ב־Urban Dictionary, מילון מקוון לסלנג בשפה האנגלית, ערך חדש: gazalighting. משחק מילים על המושג "גזלייטינג", שמשמעותו מיסוך וערפול של העובדות כדי לערער את תפישת המציאות. ומהו גאזה־לייטינג, על פי המילון? "כשאתה טרוריסט ומתעורר בוקר אחד סתם ככה להרוג ולאנוס אנשים וילדים, אבל אז מכחיש את כל זה ומעמיד פנים שאתה הקורבן".

מאז השבעה באוקטובר אני חיה בתוך עננה סמיכה של גאזה־לייטינג. במקום שישראל תוכר בתור הקורבן, היא האשמה במה שקרה. התהלוכה הראשונה למען פלסטין בסן דייגו התקיימה לפני שישראל בכלל הגיבה על הטבח. זו כאילו היתה תהלוכת תמיכה "על החשבון", כלומר, על מה שידוע ומצופה מישראל לעשות, ושכבר עכשיו היה בעיניהם לא סביר ולא מקובל. במקום שתהיה הכרה בחטופים שלנו, הכרזות עם ציומי הפנים שלהם נתלשות והן מועלמות מהמרחב הציבורי. במקום שהיהודים יהיו מוקפים בתמיכה ובדאגה, לכולם ברור שזו מחשבה לא סבירה ומיד המוסדות היהודיים הגבירו את השמירה בבתי הכנסת ומוסדות החינוך. אמריקה נחלצת לעזרת ישראל, אבל האמריקאים עצמם – האם הם לא יודעים להבחין בין טוב ורע? האם הם מאמינים לחישובים המספריים של מתים בכל צד שהם עצמם עושים בלי לדבר על כוונות ועל מהויות? הם לא רואים את הסרטונים? איך הם לא מזדעזעים?

עד שה־7 באוקטובר תפס אותי פה בקליפורניה, אנטישמיות הייתה עבורי שמועה רחוקה. דבר־מה מן העבר. דגל ישראל שנשרף אי שם בעולם, או פליטת פה של סלב שמעד. אנטישמיות הייתה מושג משעמם, כותרת יבשה על נתון שנמצא בעלייה.

עכשיו היא עומדת מולי ואני רואה אותה. אני רואה אותה כשהיא מסתרת מאחורי טענות על "מדיניות ישראל", אבל מאשימה את כל היהודים באשר הם. אני רואה אותה כשמסביבי נעשים מאמצים אדירים להצדיק את הטבח, אפילו לדרוש את המשכו. אני בשיעור מזורז באנטישמיות. כל יום נמשך שנים של לימוד. ואני מבינה שחמאס הוא ארגון אנטישמי. שהטבח הוא פעולה אנטישמית. שכלום ממה שחשבתי לא היה קשור מעולם לשאלה מדינית פלסטינית. לא המאבק הזה עם חמאס. זה תמיד היה אנטישמי. כל מה שכונה "הסכסוך" היה אנטישמי, ואני לא הבנתי. כי לא הנחתי משום מה שמוסלמים הם אנטישמים, וכי הנחתי שבמערב האנטישמיות מתה עם מלחמת העולם השנייה.

עכשיו בבת אחת כל הזיכרונות שלי לאחור נצבעים בפילטר שלא ציפיתי לו. הפיגועים, ההצבעות באו"ם, שנות העשרים שלי והשלושים והארבעים. האם כל הזמן הזה חייתי בעצם תחת אנטישמיות ולא הבנתי?"

- ◆ מה לדעתך מפתיע את מיה טבת דיין באנטישמיות שהיא רואה סביבה?
- ◆ האם התופעה הזאת מפתיעה גם אותך?

תוכניות סאטירה לעיתים קרובות מספרות לנו אמת נוקבת. ב6.11 תוכנית הסאטירה ארץ נהדרת התייחסה לאווירה בקמפוסים בארה"ב. התבונני דרך [הקישור](#) המצורף.

- ◆ האם המערכון מהדהד לדעתך את מאמרה של מיה טבת דיין? מה דומה ומה שונה?

במקביל לחווית קורבנות, יאוש, ובדידות העולה מתוך האנטישמיות הנחוות עולה גם תחושת כוח, תקווה, אחדות ועוצמה גדולה מתוך העולם היהודי. בשבועות האחרונים אנו רואים התארגנויות של קהילות יהודיות. התארגנויות אלו ממוקדות סביב סיוע לישראל- הן ברמה הגשמית והן ברמה המוראלית. רק כדי לסבר את האוזן בשבועיים הראשונים למלחמה גויסו 800 מליון דולר בתרומות לטובת ישובי העוטף וצרכי בטחון.

ביום שלישי 14.11 התקיימה צעדת תמיכה בישראל בושינגטון שכללה 290 אלף איש.

נריה קראוס כתבת של חדשות 13 הייתה בצעדה ובקישור [הבא ניתן לקרוא על האווירה וההתגייסות שהייתה במקום.](#)

המונים בעצרת התמיכה בישראל | צילום: רויטרס

לאחר הצפייה בכתבה קראי את השאלות הבאות:

- מה הרגשת בזמן צפייה בכתבה?
- אילו ביטויים של כוח ויחד ראית בכתבה?
- מה לדעתך הניע את המשתתפים להגיע לעצרת? מהי תפיסת העולם העומדת ביסודה של החלטה זו?

"כל ישראל ערבים זה לזה" הינו משפט המבטא את הערבות ההדדית הקיימת בעם היהודי. כיום העם היהודי מונה כ-15 מיליון בני אדם. המרכזים הגדולים של העם היהודי פזורים בין ישראל- 7 מיליון יהודים לבין ארה"ב כ-7 מיליון יהודים בנוסף לעוד 2 מיליון יהודים הפזורים בשאר העולם. נתונים אלו מבוססים על נתוני הסוכנות היהודית 15.9.23- להרחבה.

עד כה עסקנו בחוויה של להיות יהודי/י ישראלי בתקופה הזאת בארה"ב. חוויה שיש בה המון קושי לנוכח אנטישמיות גואה והמון כוח מתוך תחושת היחד של הקהילה היהודית והישראלית. במשבצת הבאה הנך מוזמנת לייצר שלט הפגנה המביע את הרגשתך ומחשבותיך בנוגע לקשר הנוכחי של ישראל ליהדות התפוצות.

